

V Polsku legionella zabíjí, šíří se i na Moravě a ve Slezsku

V Polsku legionella zabíjí, šíří se i na Moravě a ve Slezsku

Téměř dvě desítky lidí zemřely v Polsku po nákaze bakterií legionella, která vyvolává silný zápal plic. V Česku v posledních letech počty nemocných stoupají. K výraznějšímu šíření nahrává i snaha lidí ušetřit, kdy snižují teplotu v bojlerch.

KAMILA MINAŘIKOVÁ

Od začátku prázdnin měli v laboratoři AGEL v Ostravě jeden případ u pacienta z Třinecka. „Prokázali jsme v moči antigen specifický pro Legionella pneumophila. V Novém Jičíně bylo případů pět,“ říká například vedoucí laboratoře klinické mikrobiologie AGEL v Ostravě-Vítkovicih Hana Bílková Fránková.

Na střední Moravě je záchytů ještě více; celkem 14 od začátku roku, z toho 8 přibývalo jen během prázdnin.

„Onemocnění má dvě formy. Jedna je mírná, která vypadá jako běžné respirační onemocnění a většinou odezní samo i bez antibiotik, nazývá se pontiacká horečka. Pokud však není provedeno vyšetření na původce, ani se to nedozvíme,“ dodává primářka Laboratoře lékařské mikrobiologie v prostějovské nemocnici Ivana Kohnová.

INFEKCE V POLSKU

V Polsku infekce řadí od poloviny léta. „Při epidemiologickém šetření jsme zjistili, že první případy se vyskytly 30. července, přičemž vrchol výskytu byl zaznamenán mezi 12. a 16. srpem letošního roku,“ uvedl ředitel okresní hygienické a epidemiologické stanice v Rzeszowě Jaromir Ślącza. Původ nákazy se ne-

NÁKAZA. Důvodem šíření legionelly je i snaha lidí ušetřit za energie, kdy snižují teplotu vody v bojleru. Foto: Shutterstock

ustále zjišťuje, spekuluje se o šíření z obecního vodovodu.

Většina nakažených byla ve věku šedesát až devadesát let. Vyšší věk ale není tím hlavním rizikovým faktorem.

„Častější výskyt je pozorován u mužů, diabetiků, imunosuprimovaných, u osob s maligními onemocněními nebo kuřáků a alkoholiků,“ shrnují epidemiologové v dokumentu Manuál praktické epidemiologie.

Bakterie se přenáší vzdušnou cestou, aerosoly. Nejen dechem, ale i skrze klimatizace, chladicí věže, fontány, zvlhčovače vzduchu nebo třeba mycí linky či sprchy. Vyloučit se nedá ani cesta přímým polykáním vody.

PŘÍZNAKY LEGIONELLY

Nákaza má různé podoby. Jednou je těžká pneumonie, tedy těžký zápal plic. Může skončit až respiračním selháním, neurologickými komplikacemi, případně selháním ledvin. Slabší průběh připomíná chřipku. Mezi příznaky patří kromě potíží s dýcháním i průjem, zvracení, bolesti břicha či zmatenost. Velká část infekcí je ale bezpříznaková. Uvádá se, že až pětina populace má protilátky.

onella se pohybuje od 25 do 45 stupňů Celsia. Teplota studené vody by se tedy měla pohybovat pod 25 stupňů a teplé vody nad 50 stupni Celsia. Existuje riziko, že ve snaze ušetřit na ohřevu vody si bakterie nevědomky ve svých vodovodech a zásobnících vody pomnoží především drobní uživatelé,“ upozornila lékařka z Oddělení epidemiologie infekčních nemocí Státního zdravotnického ústavu Kateřina Fabiánová.

RIZIKOVÉ LÉTO I PODZIM

Většina onemocnění vzniká v létě a na podzim. Teplotu bojleru podle odborníků nesnižujte, ať už chcete šetřit nebo vám teplá voda přijde v teplých dnech zbytečná. Zvláště, pokud neznáte stav rozvodů. „Optimální je, aby se pohybovala kolem 50 až 60 °C s možností pravidelného krátkodobého přehřátí nad 70 °C. To je teplota, která bakterie v bojleru zcela vyhubí,“ poradil technický ředitel Družstevních závodů Dražice Lukáš Formánek.

Nebezpečná je i stojatá voda, prevence spočívá i v chemické dezinfekci, která ze zařízení odstraní sedimenty, sliz a biofilmy.

V Česku počty nakažených v posledních dvou dekadách výrazně stouply. Podle údajů Informačního systému infekčních nemocí zachytili lékaři v roce 2021 přes 240 případů. O deset let dříve to bylo pod šedesát. Ještě dříve, v roce 2005, onemocnělo legionelózou necelých třicet lidí.

NEBEZPEČNÉ ŠETŘENÍ

Důvodem je i snaha lidí ušetřit za energie, kdy snižují teplotu vody v bojleru. A vytvářejí tak podmínky pro množení bakterií.

„Ideální teplota vody pro množení bakterií druhu legi-

+ Opavský a Hlučínský Region, Region Nový Jičín, Region Bruntálský, Region Frýdecko-Místecký